

PATVIRTINTA

Kauno rajono savivaldybės tarybos

2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. TS-76

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2021–2023 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno rajono savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. IX-1537, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2020–2022 metų tarpinstituciniu veiklos planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. 1232 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2020–2022 metų tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2014 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. 2-185 „Dėl Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.

2. Programos tikslas – užtikrinti korupcijos prevenciją Kauno rajono savivaldybėje (toliau – Savivaldybė), Savivaldybės biudžetinėse ir viešosiose įstaigose bei savivaldybės įmonėse, (toliau kartu – Savivaldybės įmonės ir įstaigos), siekti kompleksiskai šalinti neigiamas sąlygas, skatinančias korupcijos atsiradimą, siekti asmenis atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo bei kitų veiksmų, kurie didina korupcijos sklaidą Savivaldybėje, atlikimo.

3. Programoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos ir Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymuose.

4. Korupcija kenkia demokratijai, ekonomikai ir teisės sistemai, todėl ypač daug dėmesio turi būti skirta korupcijos apraiškų prevencijai ir neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimui, būtina ugdyti visuomenės nepakantumą šiam reiškiniui.

5. Korupcijos prevencija – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

6. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, papirkimas, prekyba poveikiu, piktnaudžiavimas, kita nusikalstama veika, jei ji padaryta viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas, siekiant sau ar kitiems asmenims naudos, piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kita nusikalstama veika, kai tokios veikos padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

7. Programa skirta korupcijos prevencijai užtikrinti Savivaldybės institucijose ir Savivaldybės įmonėse ir įstaigose, nustatant, kad Savivaldybės įmonės ir įstaigos, atsižvelgdamos į Programoje iškeltus tikslus ir uždavinius, rengia savo programas ir priemonių planus.

8. Rengiant Programą, atsižvelgta į Savivaldybės 2015–2020 m. korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą, jos įgyvendinimo metu nustatytus trūkumus. Programos tikslas – nustatyti pagrindinius kovos su korupcija Savivaldybėje tikslus ir uždavinius, korupcijos prevencijos subjektus, jų teises ir pareigas korupcijos prevencijos srityje, vienyti Savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių, jos įmonių ir įstaigų pastangas įgyvendinant korupcijos prevenciją, siekti aktyvinti visuomenės paramą įgyvendinant numatytas kovos su korupcija priemones, plėtoti glaudų Savivaldybės bendradarbiavimą su Savivaldybei pavaldžiomis įstaigomis ir įmonėmis, nevyriausybinėmis ar kitomis organizacijomis, fiziniaisiais asmenimis, skatinti visuomenės netoleranciją korupcijai.

9. Programos veiklos kryptys yra:

9.1. korupcijos prevencija – veiksminga ir kryptinga korupcijos prevencijos priemonių sistema;

9.2. antikorupcinis švietimas – antikorupcinės kultūros plėtojimas, į antikorupcinę veiklą įtraukiant visuomenę, skatinant nepakantumą korupcijai bei didinant visuomenės pasitikėjimą Savivaldybe, jos institucijomis, įmonėmis ir įstaigomis.

10. Programa įgyvendinama pagal Kauno rajono savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, kuris nustato korupcijos prevencijos priemones, jų įgyvendinimo terminus bei vykdytojus.

II SKYRIUS APLINKOS ANALIZĖ

11. 2020 m. „Transparency International“ Korupcijos suvokimo indekso (KSI) tyrime Lietuvos balas išlieka nepakitęs. Lietuvai skirti 60 balų iš 100 galimų ir 35 vieta 180 šalių sąrašė. Lietuva užima 14 vietą tarp Europos Sąjungos (ES) valstybių.

12. KSI parodo kaip šalyje suvokiama valstybės bei savivaldybių tarnautojų ir politikų korupcija (matuojama 100 balų skale: 100 balų žymi labai skaidrią valstybę, 0 – labai korumpuotą). Įvertinus šiuos rezultatus Lietuvoje 2019 m., Lietuvos rezultatai pasikeitė pirmą kartą per penkerius metus: 2015 – 2018 m. Lietuva gavo 59 balus. 2019 m. „Transparency International“ Korupcijos suvokimo indekso (KSI) tyrime Lietuvai skirti 60 balų iš 100 galimų ir 35 vieta 180 šalių sąrašė. Lietuva užima 15 vietą tarp Europos Sąjungos (ES) valstybių, 2018 m. Lietuva buvo 18-ta. Korupcijos suvokimo indekse Lietuva gavo 1 balu daugiau ir pakilo 3 vietomis. 2020 m. sudarytos Vyriausybės programoje nurodyta, kad Korupcijos suvokimo indekse Lietuvos rezultatas pasieks 70 balų (2020 m. – 60 balų).

Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2020–2022 metų tarpinstituciniame veiklos plane Lietuvos Respublikos Vyriausybė įsipareigojusi, kad būtų pasiektas Programos strateginis tikslas – Lietuvos korupcijos suvokimo indeksas 2025 metais būtų ne mažesnis negu 70 balų (2020 m. lapkričio 4 d. nutarimas Nr. 1232).

13. Laisvosios rinkos instituto 2019 metų vertinimu Kauno rajono savivaldybė (70 balų iš 100) užėmė antrą vietą kaip ir 2018 metais. Aukštą poziciją užtikrino puikus „Transporto“ srities įvertinimas. „Komunalinio ūkio“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“, „Investicijų ir plėtros“, „Mokesčių“, „Turto valdymo“ sritys taip pat pateko į geriausiai įvertintų dešimtuką. Pažymėta, kad Kauno rajono ekonominis potencialas auga, pasiektas proveržis į laisvąją ekonominę zoną pritraukiant reikšmingus stambius investuotojus.

14. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Kauno rajono savivaldybės 2015–2020 m. korupcijos prevencijos programa, patvirtinta Kauno rajono savivaldybės tarybos 2014 m. rugsėjo 25 d. sprendimu Nr. TS-371 „Dėl Kauno rajono savivaldybės 2014–2020 m. korupcijos prevencijos programos patvirtinimo“ (toliau – Programa). Programa skirta korupcijos prevencijai ir sisteminės korupcijos pasireiškimo galimybėms mažinti Kauno rajono savivaldybės institucijose ir įstaigose bei kitose biudžetinėse ir viešosiose įstaigose, įmonėse, kurių steigėja yra Kauno rajono savivaldybė.

15. Siekdama užtikrinti korupcijos prevencijos sistemos ir jos priemonių veikimo efektyvumą bei turėdama tikslą perduoti kaupiamą patirtį savivaldybėms rengiant antikorupcines programas, Specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) 2018 m. atliko Programos įgyvendinimo vertinimą bei korupcijos rizikos analizę Kauno rajono savivaldybės administracijos veiklos srityse: viešųjų pirkimų organizavimas (nuo pirkimų poreikio formavimo iki pirkimo rezultato įvertinimo) ir viešųjų pirkimų vidaus kontrolė.

16. Atsižvelgiant į teiktas STT rekomendacijas Kauno rajono savivaldybės tarybos 2018 m. lapkričio 22 d. sprendimu Nr. TS-335 „Dėl Kauno rajono savivaldybės 2014 m. rugsėjo 25 d. sprendimo Nr. TS-371 „Dėl Kauno rajono savivaldybės 2015–2020 m. korupcijos prevencijos programos patvirtinimo“ pakeitimo“ programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas buvo pakeisti. Atnaujinus programą išskirtos prioritetinės sritys, sudarančios prielaidas korupcijai pasireikšti – teisėkūros, viešųjų ir administracinių paslaugų, viešųjų pirkimų, sveikatos priežiūros srityse. Iškelti uždaviniai, problemos, numatytos priemonės, terminai siekiant įgyvendinti iškeltus uždavinius. Po STT atliktos korupcijos rizikos analizės, atsižvelgiant į pateiktas pasiūlymus buvo priimti teisės aktai korupcijos riziką mažinantys savivaldybės viešųjų pirkimų poreikio formavimo ir planavimo etapuose, iniciavimo ir pasirengimo etapuose, viešųjų pirkimų vykdymo etape, pirkimo sutarčių sudarymo ir vykdymo etapuose bei viešųjų pirkimų vidaus kontrolės etape.

17. Programoje nustatytų atskirų sričių tikslų pasiekimas vertinamas pagal 2015–2020 m. Programos plane nustatytus tikslo rezultato kriterijus. Programos uždaviniai vertinami pagal nustatytus laukiamo rezultato kriterijus. Įgyvendinant 2015–2020 m. korupcijos prevencijos programą, Kauno rajono savivaldybėje:

17.1. didinamas visuomenės pasitikėjimas savivaldybės institucijoms – Savivaldybės bendruomenei prieinama viešai paskelbta informacija apie Savivaldybės vykdomą antikorupcinę veiklą ir iniciatyvas;

17.2. vykdomas kreipimasis į STT dėl informacijos apie asmenis, siekiančius eiti arba einančius vadovaujančias pareigas Savivaldybės administracijoje bei biudžetinėse ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra Savivaldybė;

17.3. kasmet atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas;

17.4. kasmet organizuoti mokymai antikorupcine tematika savivaldybės administracijos darbuotojams;

17.5. Savivaldybėje, vadovaujantis teisės aktais, atliekamas antikorupcinis teisės aktų projektų vertinimas, kurie priskirtini prie vertintinų pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalį;

17.6. tobulintas administracinių ir viešųjų paslaugų prieinamumas ir teikimo procedūros, paslaugų teikimas perkeltas į elektronines paslaugų sistemas;

17.7. įdiegta ir sėkmingai funkcionuoja „vieno langelio“ principu veikianči fizinių ir juridinių asmenų aptarnavimo, teikiant viešąsias paslaugas, sistema;

17.8. didinant viešųjų pirkimų procedūrų skaidrumą ir aiškumą Savivaldybės interneto svetainėje skelbiama informacija apie viešuosius pirkimus, parengti ir atnaujinti viešųjų pirkimų vykdymą reglamentuojantys teisės aktai, sukurta viešųjų pirkimų vykdymo vidaus kontrolės sistema;

17.9. apie turto privatizavimą teisės aktų nustatyta tvarka skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje, spaudoje; informacija apie licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiais išdavimą, papildymą, patikslinimą, sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą, galiojimo panaikinimą informacija skelbiama Licencijų informacinėje sistemoje (LIS);

17.10. visi Savivaldybės teisės aktų projektai ir kiti dokumentai rengiami, derinami ir registruojami kompiuterizuotoje dokumentų valdymo sistemoje (DVS);

17.11. didinant savivaldybės tarybos sprendimų priėmimo viešumą ir sudarant galimybę teikti pastabas dėl parengtų projektų, tarybos sprendimai skelbiami teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Teisės aktų registre bei Savivaldybės interneto tinklalapyje skelbiamos antikorupcinio vertinimo pažymos;

17.12. Savivaldybės pastate pirmame aukšte įrengta anoniminė pranešimų dėžutė korupcinio pobūdžio pranešimams pateikti;

17.13. sukurtas vidinis pranešimų kanalas Savivaldybės interneto svetainėje, kuriame tiek darbuotojai, ar gyventojai gali anonimiškai pranešti apie korupcinio pobūdžio pažeidimus;

17.14. korupcijos prevencijos programos, jos vykdymo ataskaitos skelbiamos viešai Savivaldybės interneto svetainėje.

18. Savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. TS-253 sudaryta Antikorupcijos komisija. Komisija pagal kompetenciją Savivaldybėje įgyvendina valstybės politiką korupcijos prevencijos srityje, svarsto organizacinius kovos su korupcija programos bei jos įgyvendinimo priemonių plano vykdymu susijusius klausimus, nagrinėja Savivaldybės bendruomenės narių, valstybės institucijų, gyvenamųjų vietovių bendruomenių ar bendruomeninių organizacijų atstovų siūlymus ir pastabas dėl kovos su korupcija priemonių vykdymo, informuoja visuomenę apie savo veiklą, vykdomas korupcijos priemones Savivaldybėje, taip pat apie kovos su korupcija rezultatus.

19. Savivaldybės interneto svetainėje skiltyje „Korupcijos prevencija“ pavišinta informacija, kam ir kaip galima pranešti apie korupcinio pobūdžio nusižengimus, atnaujinama skelbtina informacija, susijusi su korupcijos prevencija.

III SKYRIUS

PROGRAMOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

20. Pirmasis Programos tikslas – nustatyti priežastis korupcijai pasireikšti Savivaldybės institucijose, įmonėse ir įstaigose bei jas šalinti.

21. Uždaviniai pirmajam Programos tikslui pasiekti:

21.1. užtikrinti, kad visose Savivaldybės institucijose, jai pavaldžiose įmonėse ir įstaigose būtų paskirti asmenys, atsakingi už korupcijos prevenciją;

21.2. užtikrinti veiksmingą, kryptingą ir ilgalaikį korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą bei kontrolę Savivaldybės institucijose, įmonėse ir įstaigose;

22. Antrasis Programos tikslas – siekti didesnio Savivaldybės institucijų, įmonių ir įstaigų veiklos sprendimų ir procedūrų skaidrumo, viešumo ir atskaitingumo visuomenei.

23. Uždaviniai antrajam Programos tikslui pasiekti:

23.1. užtikrinti kokybišką norminių teisės aktų projektų antikorporcinį vertinimą, jų viešinimą;

23.2. gerinti administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo, administravimo kokybę, viešumą ir atskaitingumą visuomenei;

23.3. siekti, kad Savivaldybės institucijose, įmonėse ir įstaigose būtų vykdoma viešųjų ir privačių interesų derinimo prevencija.

24. Trečiasis Programos tikslas – supažindinti Savivaldybės institucijose, įmonėse ir įstaigose dirbančius asmenis, Savivaldybės bendruomenę su korupcijos keliamu pavojumi, skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms.

25. Uždaviniai trečiajam Programos tikslui įgyvendinti:

25.1. pasiekti, kad kiekvienoje Savivaldybės institucijoje, įmonėje ir įstaigoje būtų galimybė informuoti apie korupcinio pobūdžio pažeidimus;

25.2. didinti visuomenės nepakantumą korupcijai ir skatinti visuomenę įsitraukti į antikorporcinę veiklą.

25.3. diegti ir atnaujinti antikorporcinio švietimo programas švietimo įstaigose.

26. Ketvirtas Programos tikslas – užtikrinti skaidrų darbų, prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų vykdymą.

27. Uždaviniai ketvirtam Programos tikslui įgyvendinti:

27.1. pasiekti, kad daugiau viešųjų pirkimų vyktų per Centrinę perkančiąją organizaciją (CPO);

27.2. siekti, kad viešųjų pirkimų proceso metu nebūtų pagrįstų pretenzijų.

28. Programos efektyvumas vertinamas pagal kokybinius ir kiekybinius kriterijus:

28.1. įgyvendintų Programos priemonių skaičių;

28.2. neįgyvendintų Programos priemonių skaičių;

28.3. atliktų teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimų skaičių;

28.4. priimtų ir paskelbtų teisės aktų skaičiaus santykį;

28.5. atnaujintų administracinių paslaugų aprašymų skaičiaus santykį;

28.6. laiku deklaravusių darbuotojų privačius interesus skaičius;

28.7. įdėtų informacijų su nuorodomis apie galimybes pateikti anoniminius pranešimus apie korupcinio pobūdžio apraiškas, skaičių;

28.8. savivaldybės institucijų, įmonių ir įstaigų darbuotojų, dalyvavusių antikorupciniuose mokymuose, skaičių;

28.9. gautų, išanalizuotų pranešimų ir pasitvirtinusių pranešimų apie korupcines veikas, santykį;

28.10. suorganizuotų renginių korupcijos prevencijos klausimais, skaičius;

28.11. išklaustytų ataskaitų skaičius;

28.12. pagrįstų pretenzijų skaičius.

29. Įgyvendinimo vertinimo kriterijai atsižvelgiant į numatytas priemones gali būti keičiami, remiantis Kauno rajono savivaldybės 2021-2023 m. korupcijos prevencijos programoje numatytais vertinimo kriterijais, apimant visapusišką jų įgyvendinimą.

IV SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, FINANSAVIMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS, ATSKAITOMYBĖ, KONTROLĖ IR KEITIMAS

30. Programai įgyvendinti sudaromas Programos įgyvendinimo priemonių planas, kurio priemonių įvykdymo laikotarpis sutampa su programos įgyvendinimo pradžia ir pabaiga.

31. Už Programos įgyvendinimą atsakingas Kauno rajono savivaldybės administracijos direktorius, kuris užtikrina savivaldybės administracijos padalinių vedėjų veiksmus, nukreiptus kovai prieš korupcijos apraiškas jų vadovaujamuose padaliniuose. Savivaldybės institucijose, įstaigose ir įmonėse už korupcijos prevenciją atsako jų vadovai.

32. Programoje numatytas priemones įgyvendina Programos įgyvendinimo priemonių plane nurodyti vykdytojai.

33. Kiekvienų metų Programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo ataskaitą aprašomąja ir lentelės forma parengtą Administracijos direktorius teikia vertinti Antikorupcijos komisijai iki kitų metų kovo 1 d. Programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo ataskaita viešai skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje ir Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų registre.

34. Antikorupcijos komisija kasmet teikia išvadas Savivaldybės tarybai apie Programos įgyvendinimo eigą.

35. Programa finansuojama iš Savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų finansavimo šaltinių.

36. Savivaldybės institucijos, juridiniai ir fiziniai asmenys, bendruomenės ir nevyriausybinių organizacijų atstovai gali teikti pasiūlymus dėl Programos ir (ar) priemonių plano keitimo ir (ar) papildymo Programoje nurodytų priemonių įgyvendinimo organizavimą ir kontrolę atliekantiems subjektams.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37. Programa skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje ir Teisės aktų registre.

38. Už šios Programos įgyvendinimą paskirti asmenys, nesilaikantys šioje Programoje nustatytų reikalavimų, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
